

WYDAWNICTWA  
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ m. st. WARSZAWY

№ 76

Programy wykładów Prywatnej Jednorocznej Koedukacyjnej Szkoły  
Bibliotekarskiej Zarządu Miejskiego w m. st. Warszawie

№ 14

JAN MUSZKOWSKI

KSIĘGARSTWO

PROGRAM:

*I. Pojęcie, zakres i podział.*

*II. Zarys dziejów:*

1. Starożytność.
2. Średniowiecze.
3. Początki księgarstwa nowoczesnego w XIX w.

*III. Działalność wydawnicza (nakładowa):*

1. Typy wydawców:
  - a) władze, urzędy i instytucje państwowe, samorządowe i duchowne;
  - b) organizacje i instytucje społeczne;
  - c) nakładcy „prywatni” i autor jako nakładca;
  - d) przedsiębiorstwa wydawniczo-księgarskie.
2. Zadania i organizacja przedsiębiorstwa wydawniczego.
3. Wydawca i autor:
  - a) inicjatywa wydawnicza;
  - b) nawiązywanie stosunków;
  - c) prawo autorskie i jego ochrona;
  - d) umowa o nakład.
4. Wydawca jako producent książki:
  - a) kompozycja całości, wybór papieru, druku, ilustracji, oprawy;
  - b) stosunki z warsztatami wytwórczymi;
  - c) przygotowanie rękopisu do druku i nadzór nad wykonaniem.

5. Kalkulacja wydawnictw:
  - a) obliczenie kosztów efektywnych;
  - b) koszty handlowe i ogólne;
  - c) zysk nakładcy;
  - d) ceny książek.
6. Propaganda i sprzedaż wydawnictw.

#### *IV. Księgarstwo sortymentowe:*

1. Organizacja księgarni sortymentowej:
  - a) warunki założenia księgarni, lokal, personel itp.;
  - b) zawartość i urządzenie sortymentu;
  - c) pomoce bibliograficzne i katalogi.
2. Zakup książek:
  - a) zamówienie księgarskie;
  - b) źródła zakupów i ich formy;
  - c) warunki zakupywania książek;
  - d) rozrachunki księgarskie;
  - e) warunki komunikacyjne i pocztowe w księgarstwie.
3. Sprzedaż książek:
  - a) zdobywanie klienteli i stosunek do niej;
  - b) sprzedaż na froncie;
  - c) propaganda w sortymencie.
4. Specjalizacja w sortymencie.
5. Antykwariat.
6. Czytelnia przy księgarni.

#### *V. Kolportaż księgarski.*

#### *VI. Komis księgarski.*

#### *VII. Hurt księgarski.*

#### *VIII. Organizacja księgarstwa w różnych krajach:*

1. Anglia.
2. Francja.
3. Niemcy.
4. Stany Zjednoczone A. P.
5. Związek Socjalistycznych Republik Rad.

#### *IX. Księgarstwo w Polsce:*

1. Zarys dziejów:
  - a) okres rękopiśmienny od 1364 r.;
  - b) początki i rozwój drukarstwa do połowy XVII w.;
  - c) okres zastoju do połowy XVIII w.;
  - d) odrodzenie w drugiej połowie XVIII w.;
  - e) księgarstwo w czasach niewoli;
  - f) księgarstwo w Polsce odrodzonej.

2. Organizacja nowoczesna.

3. Stan obecny.

X. Zawód księgarski:

1. Organizacje zawodowe zagranicą i w Polsce.

2. Kształcenie zawodowe.

LITERATURA:

1. *Estreicher K.* Księgarstwo. — Encyklopedia Powszechna S. Orgelbranda. T. XVI. (1864). str. 328—373.
2. *Heflich A.* Księgarstwo.—Wielka Encyklopedia Powszechna Ilustr. T. XLI—XLII. (1908—09). str. 354 364.
3. *Muszkowski J.* Księgarstwo. — Encyklopedia Nauk Politycznych. T. III. (1938). str. 458 467.
4. *Muszkowski J.* Handel księgarski. — IV. Zjazd Bibliotekarzy Polskich. Referaty. Warszawa 1936. Cz. II. str. 71—78. — Toż w pracy: Życie książki. Warszawa 1936. str. 157—179; ob. tamże rozdz. Autor i wydawca. str. 116—156 oraz literaturę do tych obydwu rozdziałów.
5. *Ptaśnik J.* Cracovia impressorum XV et XVI saeculorum. Leopoli 1922. (Monumenta Poloniae Typographica Vol. 1). Wstęp. str. 1—178.
6. *Piekarski K.* Książka w Polsce XV i XVI wieku. Kraków 1931. str. 35. Osobne odbicie z „Kultury staropolskiej”.
7. *Seruga J.* Jan Haller, wydawca i drukarz krakowski. Kraków 1933. str. 123.
8. *Abramowicz L.* Cztery wieki drukarstwa w Wilnie. Wilno 1925. str. 149.
9. *Turkowski T.* Materiały do dziejów literatury i oświaty w archiwum drukarni i księgarni J. Zawadzkiego w Wilnie. Wilno 1935, 1937. T. I—III.
10. [*Turkowski T.*] *Czarnecki J.* Rzut oka na historię książki wileńskiej. Wilno 1932. str. 46.
11. *Sterzyński T.* Projekt organizacji księgarstwa polskiego z czasów Królestwa Kongresowego. Warszawa 1930. str. 42.
12. *Wojciechowska M.* Z dziejów Książki w Poznaniu w XVI w. Poznań 1927. str. 358.
13. *Jędrzejowska A.* Książka polska we Lwowie w XVI w. Lwów 1928. str. 112.
14. *Opalek M.* Bibliopole lwowscy. Lwów 1928. str. 79.
15. *Mocarski Z.* Książka w Toruniu do roku 1793. Toruń 1934. str. 126.
16. *Świerkowski K.* Z dziejów książki warszawskiej. Warszawa 1939. str. 21. Poprawiona odbitka z „Kroniki Warszawy” 1938.
17. *Muszkowski J.* Przewodnik po grupie „Książka” Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu 1929. [Warszawa 1929]. str. 43.
18. *Muszkowski J.* Z dziejów firmy Gebethner i Wolff 1857—1937. Warszawa 1938. str. 86, tabl. 8 nłb.
19. *Dziatzko-Pietschmann.* Buchhandel. — Handwörterbuch der Staatswissenschaften. 7. Aufl. Jena. Bd. III (1926). str. 71—84.
20. *Lexikon des gesamten Buchwesens.* Leipzig 1935—37. Bd. 3. (Art. „Buchhandel” i i.).

21. *Kuhnert E.* Geschichte des Buchhandels. — Handbuch der Bibliothekswissenschaft hrsg. v. F. Milkau. Bd. I. Leipzig (1931). str. 717—827.
22. *Paschke M.* und *Rath P.* Lehrbuch des deutschen Buchhandels. 7. Aufl. Leipzig 1932—35. Bd. 2. str. 484, 563.
23. *Olbrich W.* Einführung in die Verlagskunde. Leipzig 1932. str. VII + 254.
24. *Zelger G.* Manuel d'édition et de librairie. Paris 1928. str. 391.
25. *Unwin S.* The Truth about Publishing. 3 ed. London 1929. str. 360.
26. *Der Buchhandel der Welt.* Aufbau, Verkehrswesen, Anschriften des Buchhandels in Europa und USA. Hrsg. A. Druckenmueller. Stuttgart [1935]—str. VIII + 272.
27. *Lehmann-Haupt H.* Das amerikanische Buchwesen. Unter Mitarb. v. R. S. Gramis und L. C. Wroth. Leipzig 1937. str. XI + 385.

### Czasopisma:

28. *Przegląd Księgarski.* Organ Związku Księgarzy Polskich. R. I, 1910 — R. XXIV, 1938 sq. Warszawa.

---

Warszawa 1938. Z zasilku Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

SKŁAD GŁÓWNY:

**Poradnia Biblioteczna Związku Bibliotekarzy Polskich**

Warszawa, Marszałkowska 69 m. 5. Tel. 8.40-93.

Konto P. K. O. 21.495.

---

*Druk. Jan Świątoński i S-ka. Warszawa.*